

Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinin İş Bulmaya İlişkin Umutsuzluk Düzeylerinin İncelenmesi^{**}

Gonca Üstün^{1,*}, Şule Dedekoç¹, Tuğba Kavalalı²,
Feyza Öztürk³, Yasemin Sapcı⁴ ve Semih Can⁴

¹ Amasya Üniversitesi, Türkiye

² Ayvacık Devlet Hastanesi, Türkiye

³ Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye

⁴ Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Türkiye

Alındı: 18.04.2014 - Düzeltildi: 24.06.2014 - Kabul Edildi: 30.06.2014

Özet

Bu çalışma üniversite son sınıf öğrencilerinin iş bulmaya ilişkin umutsuzluk düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışma, Amasya Üniversitesi bünyesinde bulunan fakülte ve yüksekokullarda 2012-2013 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören toplam 847 son sınıf öğrencisinden 688 öğrenciye uygulanmıştır. Verilerin toplanmasında 20 soruluk kişisel bilgi formu ve Beck, Weissman, Lester, Trexler tarafından geliştirilmiş (1974), 20 maddeden oluşan Beck Umutsuzluk Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistikler ve nonparametrik testlerden Mann Whitney U, Bonferroni ve Kruskal Wallis H Testinden yararlanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin iş bulmaya ilişkin umutsuzluk düzeyleri, öğrenim gördükleri fakülte ve yüksekokullara göre farklılaştığı gözlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin bu fakülte ve yüksekokullarda öğrenim gördükleri bölüm bakımından da iş bulmaya ilişkin umutsuzluk düzeyleri farklılaşmaktadır. Araştırmada 20 yaş grubunda olan, ailesinin yanında kalan, akademik başarısını iyi olarak nitelendiren, üniversitede alınan eğitimin iş yaşamı için

* Sorumlu Yazar: Tel.: 538 8589647, E-posta: gonca_ustun@hotmail.com

**Bu çalışma, 19-21 Nisan 2013 tarihlerinde Selçuk Üniversitesinde gerçekleştirilen 12. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur.

ISSN: 2146-7811, ©2014

yeterli olduğunu düşünen, iş bulma süresinin 6 aydan kısa olacağını ifade eden öğrencilerin toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede düşük olduğu görülmüştür. Üniversite son sınıf öğrencilerinde iş bulmaya ilişkin umutsuzluk düzeylerinin bazı değişkenlere göre anlamlı derecede farklılık gösterdiği saptanmıştır. Umutsuzluk düzeyine etki eden faktörlere yönelik öğrencilerin eğitim süresi boyunca desteklenmesi ve mezuniyet sonrası çalışma olanaklarının geliştirilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, İş Bulma, Umutsuzluk

Giriş

İşsizlik olgusu, gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkelerin ekonomik, toplumsal ve siyasal sonuçlarıyla, en önemli sorunların başında gelmektedir (Gündoğan 1999, Güney 2010, Winefield 1997). Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ekim 2013 verilerine göre işsizlik oranı %9.7, 15-24 yaş grubunu içeren genç nüfusta işsizlik oranı ise %19.3'tür. Bu yüzdelik dilim her 5 gençten birinin işsiz olduğunu açıkça göstermektedir. Türkiye'de genç işsizliğin önemli bir bölümünü de eğitilmiş genç işsizliği oluşturmaktadır. Eylül 2012 verilerine göre yüksek öğrenim işsizlik oranı %11.7'dir (TÜİK 2012). Bu oran işsizlikten kurtulmak, işgücü piyasasında kendilerine daha avantajlı bir konum sağlayabilmek için yükseköğrenime yönelen gençler üzerindeki baskıyı da yoğunlaştırmaktadır (Cooke, Bewick, Barkham, Bradley ve Audin, 2006).

Yükseköğrenim, daha ileri düzeyde bireysel ve toplumsal verimlilik ve gelir artışı sağlamaktadır. Yükseköğrenimli nüfus payındaki artış, tüm toplum ve toplumsal yaşamın bütün alanları için olumlu etkiler yaratmaktadır. Yükseköğrenimin önemli bir katkısı da işgücü ve istihdam oranlarını yükseltmesidir. Gerek birey, gerekse toplum açısından yükseköğrenimin gerektirdiği maliyet ve külfet nedeni ile bu öğrenim düzeyindekilerin işsizliği, daha büyük bir kayıp oluşturmaktadır (Bulutay, 2005). Üniversiteden mezun olarak işgücü niteliğini artırmanın iyi bir iş için yeterli olmaması gençlerdeki gelecek belirsizliğini artırmaktadır. Güvenceli ve daha iyi ücretlerle çalışma istekleri nedeniyle üniversite mezunu işsizlerin, işsizlik süresi de nitelsiz işgücüne göre daha uzun olmaktadır. Üniversite eğitimine devam eden gençlerin ise işsiz kalma kaygısı yaşamaları kaçınılmaz olmaktadır (Dursun ve Aytaç, 2009; Kıcırcı 2010).

Üniversite dönemi, gençlerin yaşamlarının en önemli dönemlerinden biridir. Onlar için mezuniyet, iş hayatının ya da işsizlik hayatının başlangıcı olmaktadır. İş seçimi, gerçek hayattaki rolünü almasına yönelik planları, yaşadığı arkadaşlıklar, iş bulamama korkusu ve çeşitli sorumluluklar gençlerde kaygı yaratıcı etmenlerden bazıları olarak görülebilmektedir (Çakmak ve Hevedanlı, 2004). Bunun yanı sıra üniversite öğrenimi süresince öğrenimin görüldüğü şehirden, sosyoekonomik düzeye, üniversite ortamındaki ilişkilerden, barınma sorununa kadar birçok faktör öğrencilerin kaygıları üzerinde etkili olabilmektedir (Dursun ve Aytaç, 2009).

Yüksek işsizlik oranlarının gençler üzerinde çeşitli fiziksel, sosyal ve ruhsal sorunlara neden olduğu bilinmektedir (Bjarnason ve Sigurdardottir, 2003). Ekonomik gücünü kazanamayan genç, aileye bağımlı yaşamaya devam etmek zorunda kalmakta, bağımsız bir yaşam kuramamakta, gelecek hakkında karamsarlığa kapılmaktadır (Ersoy-Kart ve Erdost 2008). İşi olmayan genç, ümitsizlik ve kaygı duygularının yanı sıra depresif ve psikosomatik semptomlar geliştirebilmekte, özsaygısı zedelenebilmektedir. Bu bağlamda işsizlik hem yaşam kalitesini hem de kişiler arası ilişkileri olumsuz yönde etkilemekte; aynı zamanda da depresyon, kaygı, öfke, umutsuzluk gibi duygulara, intihar riski ve alkol madde kullanımına yol açabilmektedir (Kıcır, 2010).

Gençlerde işsizliğin en önemli ruhsal sorunlarından biri olan umutsuzluk, geleceğe ilişkin olumsuz beklentilerin varlığı ile karakterize olan motivasyonel/bilişsel bir durum olarak tanımlanmaktadır (Beck, Ster ve Kovacs 1985; O'Connor, Connery ve Cheyne 2000). Başka bir deyişle umutsuzluk, kişinin kendisini olumsuz özellikler ile tanımlaması, gelecek ile ilgili olarak olumsuz beklentiler içinde olması, olumsuz yaşantılarını değişmez ve genel kabul etmesi anlamına gelmektedir (Abramson, Metalsky ve Alloy, 1989). Umutsuzluk 1986'da hemşirelik tanısı olarak da onaylanmış ve NANDA (Kuzey Amerikan Hemşirelik Tanıları Birliği) tarafından "bireyin sınırlı ya da hiç alternatif göremediği veya kişisel seçenekler bulamadığı ve kendi yararı için enerji sarf edemediği bir durumdur" şeklinde tanımlanmıştır. NANDA'nın umutsuzluk hakkındaki tanımladığı en belirgin özellikler

konuşmada azalma, pasiflik, etkililikte azalma ve umutsuzluk içeren sözel ifadelerdir (Öz, 2010).

İşsizlik sorununun yaşandığı Türkiye’de özellikle üniversite öğrencilerinin iş bulmaya ilişkin kaygı ve umutsuzluklarını araştıran çalışmalara rastlanmaktadır (Çakmak ve Hevedanlı, 2004; Çelikel ve Erkorkmaz, 2008; Dereli ve Kabataş, 2009; Duman, Taşgın ve Özdağ, 2009; Dursun ve Aytaç, 2009; Kıcıır, 2010; Şahin, 2009; Tekin ve Filiz, 2008). Farklı örneklem gruplarında yapılan bu çalışmaların ortak amacı umutsuzluk düzeylerini belirlemek ve umutsuzluğu etkileyen faktörleri ortaya çıkarmaktır.

Üniversite öğrencilerinde bu tanılamamın erken yapılarak, umutsuzluğun neden olacağı depresyon ve bunun sonucunda da son zamanlarda gençlerde sıkça karşılaşılan intihar gibi ciddi sorunların önlenebileceği düşünülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada; üniversitede öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin iş bulmaya ilişkin umutsuzluk düzeylerinin belirlenmesi ve umutsuzluk düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın alt problemleri:

I- Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümler arasında iş bulmaya ilişkin umutsuzluk düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

II- Öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri bakımından umutsuzluk düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

III- Öğrencilerin iş bulmaya ilişkin düşünceleri açısından umutsuzluk düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Üniversite son sınıf öğrencilerinin iş bulmaya ilişkin umutsuzluk düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesini amaçlayan tanımlayıcı bir araştırmıştır.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırma, Amasya Üniversitesi’nde yapılmıştır. Amasya Üniversitesi, 2006 yılında kurulmuş bir üniversite olup, 2012-2013 eğitim-öğretim yılı itibarıyla üniversitede; 4 fakülte (Eğitim, Fen-Edebiyat, Mimarlık, Teknoloji), 1

yüksekokul (Sağlık Yüksekokulu), 7 meslek yüksekokulu (Teknik Bilimler M.Y.O, Sosyal Bilimler M.Y.O, Sabuncuoğlu Şerefeddin Sağlık Hizmetleri M.Y.O, Merzifon M.Y.O, Taşova M.Y.O, Suluova M.Y.O ve Gümüşhacıköy M.Y.O.), 2 Enstitü (Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler) ile eğitim-öğretim hizmetlerini sürdürmektedir.

Araştırmanın evrenini, 2012-2013 eğitim-öğretim yılı itibariyle Amasya Üniversitesi bünyesinde bulunan fakülte ve yüksekokullarda öğrenim gören 847 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimi yapılmamış evrenin tamamı araştırmaya alınmıştır. Araştırmaya katılmak istemeyen 164 öğrenci ve veri toplama formlarını yanlış ya da eksik dolduran 16 öğrenci olmak üzere toplam 180 öğrenci araştırma kapsamından çıkarılmış, 688 öğrenci araştırmaya katılmıştır.

Bölümler	n
Hemşirelik	56
Ebelik	30
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik	41
İlköğretim Matematik Öğr.	71
Sınıf Öğr.	173
Türkçe Öğr.	102
Fen Bilgisi Öğr.	163
Sosyal Bilgiler Öğr.	94
Beden Eğitimi ve Spor Öğr.	45
Okul Öncesi Öğr.	39
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğr.	33
TOPLAM	847

Veri Toplama Araçları

Araştırma iki farklı veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlardan ilki öğrencilerin tanıtıcı özelliklerini belirleyen kişisel bilgi formudur. Araştırmacı tarafından hazırlanan bu form öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini ve iş bulmaya ilişkin düşüncelerini içeren 20 sorudan oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan ikinci veri toplama aracı ise Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ)'dir. Söz konusu ölçek: Beck ve arkadaşları tarafından (1974) geliştirilmiştir. Beck ve

arkadaşlarının intihar girişiminde bulunan 294 hasta üzerinde yaptıkları çalışmadan elde edilen ölçeğin Cranbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0,93'tür. Aynı çalışmada elde edilen madde toplam puan korelasyonları ise 0,39 ile 0,76 arasında değişmektedir. BUÖ, 20 maddelik kendini değerlendirme türü bir ölçektir. Kişilerin geleceğe yönelik karamsarlık derecesinin belirlenmesini amaçlamaktadır. BUÖ'nde sorular duygusal, motivasyonel ve bilişsel etmenlerden meydana gelmektedir. Okuma-yazma bilen çocuk, genç ve yetişkinlere uygulanabilen ölçeğin zaman sınırlaması yoktur. Grup halinde uygulanabilen, sözel, kağıt-kalem türü ölçektir. Bireyden kendisine uygun gelen ifadeler için "evet", uygun olmayanlar için "hayır" sıklığını seçmesi istenir. 1, 3, 5, 6, 8, 10, 13, 15, 19. sorularda "hayır"; 2, 4, 7, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 20. sorulara ise "evet" yanıtı için 1 puan verilir. Minimum puan 0, maksimum puan 20'dir. Alınan puanlar yüksek olduğunda bireydeki umutsuzluğun yüksek olduğu varsayılır. Elde edilen toplam puan umutsuzluk puanı olarak kabul edilmektedir.

Türkiye'de ise ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları Seber (1993), Durak (1994) ve Derebaşı (1996) tarafından yapılmıştır. Seber (1993) depresif hastalar üzerinde yaptığı çalışmada ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısını 0,86 olarak, madde toplam puan korelasyonlarını 0,07 ile 0,72 olarak; Durak (1994) normal grup ve psikiyatrik hastalar üzerinde yaptığı çalışmada ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısını 0,85; madde toplam puan korelasyonlarını 0,31 ile 0,67 olarak belirtmişlerdir. Ayrıca, BUÖ' nin faktör analizinde hem Durak, hem Derebaşı 3 faktör tespit etmişlerdir. Durak (1994) bu faktörleri; "gelecek ile ilgili duygular ve beklentiler" (1, 3, 7, 11, 12. maddeler, $\alpha=0,78$), "motivasyon kaybı" (2, 4, 9, 12, 14, 16, 17, 20. maddeler, $\alpha=0,72$) ve "umut" (5, 6, 8,10, 13, 15, 19. maddeler, $\alpha=0,72$) olarak; Derebaşı (1996) gelecek ile ilgili duygular (3, 6, 7, 11, 13, 15, 19. maddeler), motivasyon ve motivasyon kaybı (1, 2, 5, 8, 9, 16, 20. maddeler) ve gelecekte beklenenler (4, 10, 12, 14, 17, 18. maddeler) olarak adlandırmışlardır.

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri 10-25 Ocak 2013 tarihleri arasında elde edilmiştir. Uygulama araştırmacılar tarafından anket formu

olarak hazırlanmış ve öğrencilerin kendileri tarafından otalama 5 dakikada doldurulmuştur.

Araştırma için öncelikle 9 Ocak 2013 tarihinde Amasya Üniversitesi Rektörlüğü'nden yazılı izin alınmıştır. Daha sonra, araştırmaya katılacak bireylere araştırmanın amacı ve önemi anlatılarak araştırmaya katılma onamları sözlü olarak alınmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Veriler bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistiklerin yanı sıra nonparametrik testlerden; frekans ve yüzdesel dağılımlar, Mann Whitney U Testi, Bonferroni ve Kruskal Wallis H Testlerinden yararlanılmıştır.

Bulgular

Araştırmada elde edilen bulgular araştırma alt problemlerine uygun olarak sırasıyla aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin okuduğu bölüm grupları arasında toplam umutsuzluk puanı dağılımı

Öğrencilerin Okuduğu Bölümler	n	%	Umutsuzluk puanı X±SS
Hemşirelik	48	6.98	4.52±4.21
Ebelik	29	4.22	4.93±3.98
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik	27	3.92	5.04±5.52
İlköğretim Matematik Öğr.	57	8.28	7.25±6.86
Sınıf Öğr.	144	20.93	6.41±5.98
Türkçe Öğr.	87	12.65	8.72±5.94
Fen Bilgisi Öğr.	127	18.46	8.94±6.17
Sosyal Bilgiler Öğr.	56	8.14	7.77±6.71
Beden Eğitimi ve Spor Öğr.	41	5.96	10.07±6.28
Okul Öncesi Öğr.	39	5.67	3.82±4.69
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğr.	33	4.80	6.76±5.63
TOPLAM	688	100	7.19±6.11

Öğrencilerin okudukları bölümler arasında toplam umutsuzluk puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin en yüksek umutsuzluk puanına sahip oldukları ($10.07±6.28$) ve Okul Öncesi

Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin umutsuzluk puanlarının düşük olduğu (3.82 ± 4.69) saptanmıştır (Tablo 1). Hemşirelik Bölümü öğrencilerinde toplam umutsuzluk puanının Türkçe Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü öğrencilerine göre anlamlı derecede düşük olduğu görülmüştür. Ebelik Bölümü öğrencilerinde toplam umutsuzluk puanının Türkçe Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerine göre anlamlı derecede düşük olduğu bulunmuştur. Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü öğrencilerinde toplam umutsuzluk puanının Türkçe Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerine göre anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir. Sınıf Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinde Türkçe Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerine göre anlamlı derecede düşük olduğu saptanmıştır. Aynı zamanda Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin de toplam umutsuzluk puanının Sınıf Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ve Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü öğrencilerine göre anlamlı derecede düşük olduğu görülmüştür ($p<0.05$, Tablo 1).

Tablo 2. Öğrencilerin okuduğu fakülte/yüksekokul grupları ve cinsiyetleri arasında toplam umutsuzluk puanı dağılımı

		n	%	Umutsuzluk puanı $\bar{X}\pm SS$
Bölüm	Eğitim Fakültesi	611	88.81	7.50±6.26
	Sağlık Yüksekokulu	77	11.19	4.74±4.07
Cinsiyet	Kız	438	63.66	6.32±5.77
	Erkek	250	36.34	8.72±6.40
TOPLAM		688	100	7.19±6.11

Eğitim Fakültesinde okuyan öğrencilerde Sağlık Yüksekokulunda okuyan öğrencilere göre, erkek öğrencilerde de kız öğrencilere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.05$, Tablo 2).

Tablo 3. Gruplar arasında toplam umutsuzluk puanı dağılımı

		n	%	Umutsuzluk puanı X±SS
Yaş	20 yaş	35	5.09	3.29±3.29
	21 yaş	171	24.85	5.69±5.55
	22 yaş	191	27.76	7.01±6.09
	23 yaş	165	23.98	8.94±6.31
	24 yaş ve üzeri	126	18.31	8.29±6.26
Kalınan Yer	Aile yanı	101	14.68	5.52±5.18
	Akraba yanı	17	2.47	8.29±7.46
	Arkadaşla ev	216	31.40	6.71±5.73
	Tek başına ev	34	4.94	10.24±6.84
	Devlet yurdu	242	35.17	8.20±6.37
	Özel yurt	78	11.34	5.97±5.86
Akademik Başarı Düzeyi	Çok iyi	37	5.38	5.43±5.03
	İyi	287	41.72	5.88±5.76
	Orta	314	45.64	8.14±6.24
	Kötü	42	6.10	10.12±5.80
	Çok kötü	8	1.16	9.38±7.35
Üniversitede alınan eğitimin iş yaşamı için yeterlilik düzeyi	Yeterli	203	29.51	6.09±6.30
	Yetersiz	183	26.60	6.73±5.39
	Kararsız	302	43.90	8.21±6.25
İş Bulma Süresi	6 aydan kısa	219	31.83	3.80±3.95
	6-11 ay	156	22.67	6.40±5.40
	12-23 ay	123	17.87	7.79±6.05
	24-35 ay	80	11.62	11.64±6.07
	36 ay ve üzeri	110	15.98	11.15±6.33
Bölümü İsteyerek Seçme Durumu	Evet	450	65.41	6.75±6.09
	Hayır	238	34.59	8.01±6.08
TOPLAM		688	100	7.19±6.11

20 yaş grubunda olan, ailesinin yanında kalan, akademik başarısını iyi olarak nitelendiren, iş bulma süresinin 6 aydan kısa olacağını ifade eden ve okuduğu bölümü isteyerek seçen öğrencilerin toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede düşük olduğu görülmüştür ($p<0.05$, Tablo 3).

Yaş grupları arasında toplam umutsuzluk puan değerleri açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık olduğu bulunmuştur. 20 yaş grubu bireylerde 22, 23 ve 24 ve üzeri yaş grubu bireylere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede düşük olduğu saptanmış, 21 yaş grubu bireylerde 23 ve 24 ve üzeri yaş grubu bireylere göre toplam umutsuzluk

puanlarının anlamlı derecede düşük olduğu görülmüştür. Aynı zamanda 22 yaş grubu bireylerin de 23 yaş grubu bireylere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede düşük olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$, Tablo 3).

Kalınan yer grupları arasında toplam umutsuzluk puan değerleri açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmüştür. Aile yanında kalan bireylerde tek başına evde ve devlet yurdunda kalan bireylere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir. Arkadaşıyla evde kalan bireylerde, tek başına evde kalan bireylere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede düşük olduğu bulunmuştur. Özel yurttan kalan bireylerde, tek başına evde ve devlet yurdunda yaşayan bireylere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$, Tablo 3).

Akademik başarı düzey grupları arasında toplam umutsuzluk puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmüştür. Akademik başarısını kötü olarak nitelendiren bireylerde “çok iyi” ve “iyi” olarak nitelendiren bireylere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğu saptanmıştır. Aynı zamanda akademik başarısını “orta” olarak nitelendiren bireylerde “iyi” olarak nitelendiren bireylere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.05$, Tablo 3).

Üniversitede alınan eğitimin iş yaşamı için yeterlilik grupları arasında toplam umutsuzluk puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmüştür. Üniversitede alınan eğitimi iş yaşamı için yeterli bulan bireylerde toplam umutsuzluk puanının kararsız olan bireylere göre anlamlı derecede düşük olduğu bulunmuştur ($p<0.05$, Tablo 3).

Mezuniyet sonrası iş bulma süresi grupları arasında toplam umutsuzluk puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık olduğu belirlenmiştir. İş bulma süresi 6 aydan kısa olan bireylerde toplam umutsuzluk puanlarının iş bulma süresi 6-11 ay, 12-23 ay, 24-35 ay ve 36 ay ve üzeri olan bireylere göre anlamlı derecede düşük olduğu görülmüştür. İş bulma süresi 6-11 ay olan bireylerde toplam umutsuzluk puanlarının iş bulma süresi 24-35 ay ve 36 ay ve üzeri olan bireylere göre anlamlı derecede düşük olduğu saptanmıştır. Aynı

zamanda iş bulma süresi 12-23 ay olan bireylerde toplam umutsuzluk puanlarının iş bulma süresi 24-35 ay ve 36 ay ve üzeri olan bireylere göre anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$, Tablo 3).

Okuduğu bölümü isteyerek seçme grupları arasında toplam umutsuzluk puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmüştür. Okudukları bölümü isteyerek seçmeyenlerde isteyerek seçenlere göre toplam umutsuzluk puanının anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$, Tablo 3).

Aylık gelir grupları arasında toplam umutsuzluk puan değerleri açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmemiştir ($p>0.05$). Medeni durum, iş deneyiminin olması, burs veya öğrenim kredisi alma durumunun gruplar arasındaki toplam umutsuzluk puanlarını etkilemediği belirlenmiş, istatistiksel olarak da anlamsız olduğu bulunmuştur ($p>0.05$).

Tartışma ve Yorum

Üniversite son sınıf öğrencilerinde iş bulmaya ilişkin umutsuzluk düzeylerinin bazı değişkenlere göre anlamlı derecede farklılık gösterdiği saptanmıştır. Değişkenlerden bazılarının grupların umutsuzluk düzeylerini artırdığı görülmüştür.

Üniversitede bölüm seçimi mezuniyetten sonra iş bulmakta farklılığa neden olmaktadır. Araştırmada umutsuzluk puanlarının bölümler arasında farklılığa yol açtığı görülmektedir. Okudukları bölümler açısından incelediğinde mezuniyet sonrası iş bulmaya ilişkin en yüksek umutsuzluk puanının Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü okuyan öğrenciler olduğu saptanmıştır (10.07 ± 6.28). Alanyazında Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan öğrencilerin umutsuzluk puanlarının incelendiği çalışmalara rastlanmaktadır. Tekin ve Filiz'in (2008) yaptıkları çalışmada antrenörlük eğitimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin umutsuzluk düzeylerine ilişkin puan ortalaması 4.98 iken spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin umutsuzluk düzeylerine ilişkin puan ortalaması 6.90 olarak bulunmuştur.

Ersoy-Kart ve Erdost (2008) da Türkiye'deki üniversite öğrencileriyle yaptıkları araştırmada, farklı branşlarda eğitim

almakta olan üniversite öğrencilerinden veri toplamış, araştırmanın sonucunda da sosyal bilimler öğrencileri ve fen bilimleri öğrencilerinin işsizlik riskini farklı değerlendirdiklerini bulmuşlardır. Fen bilimleri öğrencilerinin işsizliğe karşı, kendi işini kurmak gibi, alternatif çözümler bulduğu ve işsizlikle ilgili ülkenin koşullarını daha çok suçladığı tespit etmişlerdir. Duman (2004) tarafından yapılan araştırma bulgularında ise sosyal bilimler alanından mezun olanların ağırlıklı olarak devlet memuru olduğu, buna karşın fen bilimleri mezunlarının ağırlıklı olarak işsiz olduğu saptanmıştır. Araştırmamızda gerek fen bilgisi öğretmenliği gerekse de sosyal bilimler öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin umutsuzluk puanları yüksek bulunmuştur.

Eğitim Fakültesinde okuyan öğrencilerin umutsuzluk puanlarının daha yüksek çıkması mezuniyet sonrası iş bulabilme, istediği mesleğe girebilme gibi geleceğe yönelik beklentilerin gerçekleşme oranının diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha düşük olduğu ve bu durumda geleceklerini düşündüklerinde daha yoğun umutsuzluk yaşadıkları söylenebilir.

Waters ve Moore (2002) cinsiyetin işsizliğe verilen tepkide önemli bir faktör olduğunu ifade etmiştir. Araştırmada cinsiyet temel etkisine ilişkin bulgular ele alındığında, erkek öğrencilerde kız öğrencilere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Burada ele edilen bulgular ilgili alanda yer alan benzer araştırma bulgularıyla örtüşmektedir (Ceyhan, 2004; Dereli ve Kabataş, 2009; Duman ve ark., 2009; Ghaderi, Venkatesh Kumar ve Sampath, 2009; Şahin, 2009; Yüksel, 2003). Belirtilen araştırmalardan farklı olarak Çakmak ve Hevedanlı (2004) ilgili araştırmalarında kız öğrencilerin kaygı puanları erkek öğrencilerden yüksek olduğunu gözlemlemekle birlikte, bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. TÜİK (2012) verilerine bakıldığında da işsizlik oranı genç erkeklerde %16.3, genç kadınlarda ise %19.9'dur. Burada kadınlarda işsizlik oranının yüksek çıkmasının nedeninin kadınların çalışmamayı tercih etmelerinden kaynaklı olduğu düşünülebilir. Buna rağmen erkeklerin kadınlara oranla iş bulmaya ilişkin umutsuzluk puanlarının yüksek olmasının nedeni de, cinsiyete ilişkin toplumdaki eril bakış açısının olduğu

söylenbilir. Şahin'in (2009) de belirttiği gibi erkekler, geleneksel rolleri gereği ailenin geçimini sağlamak durumundadırlar. Erkeğe yüklenen bu rol üniversitede öğrenim gören erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla kaygı yaşamalarına yol açmaktadır.

Yaş grupları arasında toplam umutsuzluk puan değerleri açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmektedir. Araştırmada 20 yaş grubu bireylerde toplam umutsuzluk puanlarının en düşük, 23 yaş grubu bireylerde toplam umutsuzluk puanlarının en yüksek olduğu görülmektedir. Bu veriler yaşla birlikte işsizlik kaygısının da arttığını göstermektedir. Burada elde edilen bu bulgu ilgili alanyazında yer alan araştırma bulgularıyla örtüşmemektedir (Çelikel ve Erkorkmaz, 2008; Dereli ve Kabataş, 2009). Her iki araştırmada da yaş ile öğrencilerin umutsuzluk puanları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlenmiştir.

Kalınan yer grupları arasında toplam umutsuzluk puan değerleri açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmektedir. Araştırmamızda aile yanında kalan öğrencilerde tek başına evde ve devlet yurdunda kalan öğrencilere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir. Ailesinin yanında yaşamakta olanların sosyal desteğinin daha iyi olması beklenen bir durumdur. Sosyal destek ise sağlıklı olma davranışlarının sürekliliğinde önemli değişkenlerden biridir. Aile bütünlüğünün devamlılığının ruh sağlığı için koruyucu işlev gördüğü bilinmektedir (Toros ve Bilgin, 2002). Ancak bazı çalışmalarda, umutsuzluk düzeyi puan ortalamasının ailesi ile birlikte kalan öğrencilerde en yüksek olduğu bulunmuştur. Şahin'in (2009) çalışmasında ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin umutsuzluk puanı 6.36 ± 5.31 , yurttan kalan öğrencilerin 4.68 ± 3.77 , evde kalan öğrencilerin ise 5.72 ± 4.55 'tir. Buna göre, aile ile birlikte oturma da bazı sorunlar yarattığı, özellikle yurttan kalan öğrencilere göre daha fazla aile ve çevre baskısı hissettikleri, ailesinden yeterli destek görmedikleri söylenebilir. Yurttan kalan öğrencilerin umutsuzluk düzeyinin düşük olması, akranların ortak sorunlar konusunda birbirini anlama ve yardım etmeye istekli olmaları ve geleceğe yönelik baskıları daha az yaşıyor olmaları nedeniyle olabilir (Şahin, 2009). Bu sonuç araştırmamızda özel yurttan kalan

öğrencilerin, tek başına evde kalan öğrencilere göre umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede düşük olması ile örtüşmektedir.

Akademik başarı düzey grupları arasında toplam umutsuzluk puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmektedir. Araştırmamızda akademik başarısını kötü olarak nitelendiren bireylerde “çok iyi” ve “iyi” olarak nitelendiren öğrencilere göre toplam umutsuzluk puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir. Çelikel ve Erkokmaz’ın (2008) yaptıkları çalışmada da başarı düzeylerinin kötü olduğunu belirten öğrencilerde, iyi olduğunu belirtenlere oranla umutsuzluk düzeyleri daha yüksek bulunmuştur.

Mezuniyet sonrası iş bulma süresi grupları arasında toplam umutsuzluk puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmektedir. Araştırmada iş bulma süresi 6 aydan kısa olan bireylerde toplam umutsuzluk puanlarının diğerlerine göre anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir. İş bulma süresinin daha uzun olacağını düşünen öğrencilerde umutsuzluk puanının arttığı belirtilmektedir. Bu sonuç, öğrencilerin daha kısa sürede iş bulacaklarını düşündüklerinden işsizlik kaygısını daha az yaşadıklarını düşündürebilir. Dereli ve Kabataş’ın (2009) çalışmasında ise 6 aydan kısa sürede iş bulabileceğini düşünen öğrencilerin diğer gruplara göre daha umutsuz olduğu belirlenmiştir. Bu durum öğrencilerin 6 aydan daha kısa sürede iş bulmak istemelerine rağmen, sürenin uzaması düşüncesi ya da iş bulamama endişeleri nedeniyle umutsuzluk puanlarının diğer gruplara göre daha fazla olduğu ile açıklanabilir.

Okuduğu bölümü isteyerek seçme grupları arasında toplam umutsuzluk puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmektedir. Araştırmada okudukları bölümü isteyerek seçmeyenlerde isteyerek seçenlere göre toplam umutsuzluk puanının anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalarda ailenin etkisi ile mesleği seçenlerin iş adına kaygı yaşamadıkları bildirilmiştir (Aytaç ve Bayram, 2001). Bunun sebebinin ailelerinin kendileri için en doğru kararı verdiklerini düşünmeleri ve iş bulmada yardımcı olacakları beklentileri olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada aylık gelir grupları arasında toplam umutsuzluk puan değerleri açısından istatistiksel olarak anlamlı

derecede farklılık görülmemektedir. Elde edilen bu bulgular Dereli ve Kabataş'ın (2009) araştırma sonuçlarıyla tutarlı görülmektedir. Bununla birlikte, konu ile ilgili yapılan bazı çalışmalarda sonuçlar farklılık göstermektedir. Şahin'in (2009) çalışmasında algılan gelir düzeyi alt olan öğrencilerin umutsuzluk düzeyi puanları orta ve üst olanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Duman ve diğ. (2009) ise düşük gelir grubunda yer alan öğrencilerin toplam umutsuzluk puan ortalamalarının yüksek gelir grubunda yer alan öğrencilerin puan ortalamalarından anlamlı düzeyde yüksek olduğunu belirtmiştir.

Yüksel'in (2003) işsizliğin psikososyal semptomlarını incelediği çalışmasında, işsizlerin depresyon durumlarının medeni durumlarına göre dağılımını incelediğinde evlilerin bekârlara göre daha fazla depresyonlu olduğunu belirlemesine karşın, iki grup arasındaki farklılığı istatistiksel açıdan anlamlı bulmamıştır. Akçöltekin ve Doğan'ın (2012) sınıf öğretmenlerinin umutsuzluk düzeylerini inceledikleri çalışmalarında da sınıf öğretmenlerinin medeni durumları ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı gözlenmiştir. Araştırmamızda yapılan çalışmalarla örtüşmekte olup, medeni durumun gruplar arasındaki toplam umutsuzluk puanlarını etkilemediğini belirtmektedir.

Dursun ve Aytaç'ın (2009) çalışmasında iş deneyimine sahip öğrencilerin kaygı düzeyleri herhangi bir iş deneyimi bulunmayan öğrencilerin kaygı düzeylerinden daha düşük bulunmuştur. Araştırmamızda iş deneyiminin olmasının gruplar arasındaki toplam umutsuzluk puanlarını etkilemediği belirlenmiş, istatistiksel olarak da anlamsız olduğu saptanmıştır.

Sonuçlar

İlköğretim 2. sınıf öğrencilerin problem kurma becerileri incelenmiş ve problem kurmanın yapıldığı iki uygulama arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Yani iki uygulama arasında sınıf öğretmenin yaptığı çalışmayla ilk uygulamada başarısız 18 öğrencinin 7'si (%38,88) ikinci uygulamada başarılı olmuştur. Ayrıca Tablo 2'de nicel veri analizi ile de bu sonuç örtüşmektedir. Sınıf öğretmeni ile yapılan yapılandırılmış mülakatın 3. Sorusuna verilen cevap yine bu anlamlı farklılığı

doğrulamaktadır. Literatürde daha etkili sonuçlar almak adına aydınlatıcı görüşler bulunmaktadır. Geliştirilmiş programda öğretmenlerin; yeni program, yeni öğretme - öğrenme modelleri ve bu modellerin nasıl uygulanacağı hakkında uzmanlar tarafından belli periyotlarla hizmet içi eğitim görmeleri gerekmektedir (Reys ve diğerleri, 1998). Çünkü yeni ilköğretim I.kademede yapılan değişiklikler önce pilot uygulama ile hayata geçirilmiş ve bazı başarısızlıklar yaşanmıştır. Öğretmenlerin bu süreçte öğrenci merkezli eğitime geçişte zorluklar yaşadığı ve programla alakalı yeterli bilgiye sahip olmadıkları yapılan çalışmalarda vurgulanmıştır (Kalender, 2006; Halat, 2007).

Tablo 2’ de Kurulamayan problemlerin temel sebepleri; mantık hatası, dilin iyi kullanılmaması (üleştirme zarfı ve ifadeler) ve işleme uygun olmayan problemlerin kurulması olarak kategorize edilmiştir. Öğrencilerin “kat daha fazla” ifadesinin ne anlama geldiğini özümsemedikleri tespit edilmiştir. Bu durum hazır bulunuşluk düzeylerinden kaynaklanıyor olabilir. Bu sebeple kitapta yer alan problem kurma etkinliğindeki problem kurma türü “serbest problem kurma” olarak yeniden yapılandırılabilir. Ayrıca Tablo 2 incelendiğinde Ö₁₃, Ö₁₆, Ö₁₇, Ö₂₀, Ö₂₁ öğrencilerin her iki uygulamada da işleme uygun problem kuramadıkları, Ö₁₀ ve Ö₁₈ öğrencilerin her iki uygulamada dil kullanımında kaynaklı problem kuramadıkları tespit edilmiştir. Bu durumda öğrencilerin kurdukları problemleri kontrol etmeleri güdülenmelidir. Kurdukları problemleri çözdürmek nerelerde hata yaptıklarını görmelerini sağlamak onlara yardımcı olacaktır. Öğrenciler sürekli kontrol etmelerine rağmen kimi zaman hatalarını göremeyebilirler. Bu noktada öğretmen öğrencilerin ürününü inceler ve varsa hatalarını tespit eder (Sak, 2012). Tablo 2’de bir önceki uygulamaya nazaran verilen işleme uygun problem kuramayan öğrencilerin %25’i doğru problem kurarken, dil kullanımından kaynaklı problem kuramayan öğrencilerin %60’ı doğru problem kurmuşlardır.

Sınıf öğretmenin yaratıcılığa önem verdiği, öğrencilerin birbirini taklit eden problemler kurmalarına engel olmaya çalışmasından gözlemlenmiştir. Ancak öğrencilerin kurdukları problemlere bakılırsa yine birbirlerini taklit ettikleri görülmektedir. Bunun sebebi, öğrencilerin çok fazla hayat ile ilintili matematik problemleri ile karşılaşmamalarından

kaynaklanıyor olabilir. Eğer öğrenciler doğa ile matematiği beraber öğrenirlerse, matematiksel kurdukları problemlerdeki mantık hatalarını da görebilirler. Yani çözdükleri problemlerin yelpazesi hem geniş tutulmalıdır hem de bu problemler günlük hayat ile özdeş olmalıdır.

Kullanılan problem kurma türü yarı yapılandırılmış problem kurmadır. Serbest problem kurma etkinliğinde belki birbirine benzemeyen problemler görülebilecektir. Öğrencilerin daha önce serbest problem kurma yapmaları, en azından onların “problem kurma” etkinliğinin ne anlama geldiğini öğrenmelerine hizmet edecektir.

Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgu ve sonuçlar umutsuzluk düzeyine etki eden faktörlere yönelik öğrencilerin öğrenimleri süresince desteklenmesi ve mezuniyet sonrası çalışma olanaklarının geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle üniversite öğrencilerine mesleklerine yönelik istihdam programlarının yapılması, iş arama, bulma, işsizliğin psikolojik etkileri ve baş etme yöntemleri konularında rehberlik ve danışmanlık sağlanmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Abramson, L.Y., Metalsky, G.I. & Alloy, L.B. (1989). Hopelessness depression: A theory-based subtype of depression, *Psychological Review*, 96, 358-372.
- Akçöltekin, A. & Doğan, S. (2012). Sınıf öğretmenlerinin umutsuzluk düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi: Ardahan ili örneği, *International Journal of Social Science*, 5(7), 49-59.
- Aytac, S. & Bayram, N. (2001). Üniversite gençliğinin iş ve eş seçimindeki etkin kriterlerinin analitik hiyerarşi süreci (AHP) ile analizi, *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 89-100.
- Beck, A.T., Weissman, A., Lester, D. & Trexler, L. (1974). The measurement of pessimism. The hopelessness scale. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 42, 861-865.

- Beck, A.T., Ster, R.A., Kovacs, M. vd. (1985). Hopelessness and eventual suicide. A 10 year prospective study of patients hospitalized with suicidal ideation, *Am J Psychiatry*, 142, 559-563.
- Bjarnason, T. & Sigurdardottir, T.J. (2003). Psychological distress during unemployment and beyond: social support and material deprivation among youth in six northern european countries, *Social Science & Medicine*, 56, 973.
- Bulutay, T. (2005). Türkiye'de yüksek öğrenimlilerde işlendirme ve işsizlik, Türkiye Ekonomi Kurumu, Tartışma Metni, <http://www.tek.org.tr>, erişim tarihi: 10.03.2014.
- Ceyhan, A.A. (2004). Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğretmen adaylarının umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 91-102.
- Cooke, R., Bewick, B.M., Barkham, M., Bradley, M. & Audin, K. (2006). Measuring, monitoring and managing the psychological well-being of first year university students, *British Journal of Guidance & Counselling*, 34, 505-517.
- Çakmak, Ö. & Hevedanlı, M. (2004). Biyoloji öğretmen adaylarının kaygılarını etkileyen etmenler, *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Çelikel, F.Ç. & Erkorkmaz, Ü. (2008). Üniversite öğrencilerinde depresif belirtiler ve umutsuzluk düzeyleri ile ilişkili etmenler, *Nöropsikiyatri Arşivi*, 45, 122-129.
- Derebaşı, I. (1996). Beck Umutsuzluk Ölçeği'nin Ege Üniversitesi öğrencileri üzerinde geliştirilmesi, *Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü*, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Dereli, F. & Kabataş, S. (2009). Sağlık Yüksekokulu son sınıf öğrencilerinin iş bulma endişeleri ve umutsuzluk düzeylerinin belirlenmesi, *Yeni Tıp Dergisi*, 26, 31-36.
- Duman, A. (2004). Yetişkin öğrencilerin güdüsel yönelimleri üzerine karşılaştırmalı bir çalışma (Muğla Üniversitesi Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencileri örneği), *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Duman, S., Taşgın, Ö. & Özdağ, S. (2009). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spor Yöneticiliği bölümünde okuyan

- öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi, *Selçuk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 11(3), 27-32.
- Durak, A. & Palabıyıkoglu, R. (1994). Beck Umutsuzluk Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması, *Kriz Dergisi*, 2, 311-319.
- Dursun, S. & Aytaç, S. (2009). Üniversite öğrencileri arasında işsizlik kaygısı, *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28(1), 72.
- Ersoy-Kart, M. & Erdost, H.E. (2008). Unemployment worries among Turkish university students, *Social Behavior and Personality*, 36(2), 275-288.
- Ghaderi, A.R., Venkatesh Kumar, G. & Sampath, K. (2009). Depression, anxiety and stress among the Indian and Iranian students, *Journal of the Indian Academy of Applied Psychology*, 35(1), 33-37.
- Gündoğan, N. (1999). Genç işsizliği ve Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde uygulanan genç istihdam politikaları, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 54(1), 64.
- Güney, A. (2010). Türkiye'de geliştirilmiş işsizlik oranları, *Çalışma ve Toplum*, 24, 239.
- Kıcır, B. (2010). Üniversite son sınıf öğrencilerinde işsizlik kaygısı: psikolojik etmenler açısından bir inceleme, *Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi*, Ankara.
- O'Connor, R.C., Connery, H. & Cheyne, W.M. (2000). Hopelessness: The role of depression, future directed thinking and cognitive vulnerability, *Psychology, Health & Medicine*, 5(2), 155-162.
- Öz, F. (2010). Ümit ve ümitsizlik, *Sağlık Alanında Temel Kavramlar*, Mattek Matbaacılık, Yenilenmiş 2. Baskı, Ankara.
- Seber, G., Dilbaz, N. ve Kaptanoğlu, C. (1993). Umutsuzluk ölçeği: geçerlilik ve güvenilirliği, *Kriz Dergisi*, 1, 139-142.
- Şahin, C. (2009). Eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri, *Selçuk Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 271-286.
- Tekin, M. ve Filiz, K. (2008). Beden Eğitimi ve Spor Yükseköğretim kurumlarının Antrenörlük Eğitimi ve Spor

Yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin umutsuzluk ve boyun eğici davranış düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi, *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 27-37.

Toros, F. & Bilgin, N.G. (2002). Ailede boşanma ve anne-baba olumunun çocuk üzerindeki etkileri, 38. *Ulusal Psikiyatri Kongresi Program ve Kongre Bildirileri Özet Kitabı*, Marmaris, 200.

TÜİK (2012).

<http://www.tuik.gov.tr/Gosterge.do?id=3536&metod=IlgiliGosterge>, erişim tarihi: 10.03.2014.

TÜİK (2013).

<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16003>, erişim tarihi: 10.03.2014.

Waters, L.E. & Moore, K.A. (2002). Predicting self-esteem during unemployment: The effect of gender, financial deprivation, alternate roles, and social support, *Journal of Employment Counseling*, 39, 171-189.

Winefield, A.H. (1997). Introduction to the psychological effects of youth unemployment: International perspectives, *Journal of Adolescence*, 20, 237-241.

Yüksel, İ. (2003). İşsizlik olgusunun psikolojik boyutu: görgül bir araştırma, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 60, 260-261.

The Analysis of Mathematical Problem Posing Skill of Elementary Second Grade Students*

Gonca Ustun^{1,†}, Sule Dedekoc¹, Tugba Kavalali²,
Feyza Ozturk³, Yasemin Sapci⁴ and Semih Can⁴

¹ Amasya University, Turkey

² Ayvacik Public Hospital, Turkey

³ Bulent Ecevit University, Turkey

⁴ Bakirkoy Dr. Sadi Konuk Education and Research Hospital, Turkey

Received: 18.04.2014 - Revised: 24.06.2014 - Accepted: 30.06.2014

Summary

Problem Statement: The main problem of this research is to find out about the levels of despair of final-year students at university about finding work. The sub-problems are as follows:

1. Are there any differences between the departments that students major in and their levels of despair about finding work.
2. Are there any differences between the levels of despair in terms of the socio-demographic characteristics of students.
3. Are there any differences between the levels of despair in terms of what students think of finding work.

Purpose of the Study: This study was conducted for the purpose of analyzing hopelessness levels of senior class university students seeking employment in terms of several variables.

Method: This study of descriptive quality was performed on 688 senior undergraduate students from a total of 847 attending the faculty and academy of Amasya University between the 2012-2013 academic year. A personal data form including 20 questions and the Beck Hopelessness Scale developed by Beck, Weissman, Lester, Trexler (1974) consisting of 20 items was used. The data was evaluated on the computer by applying Mann Whitney U, Bonferroni and Kruskal Wallis H Tests.

[†] Corresponding Author: Phone: +90 538 8589647, E-mail: gonca_ustun@hotmail.com;

^{**}This study has been presented in 12th National Congress of Nursing Students, Selçuk University on 19-21 April 2013.

ISSN: 2146-7811, ©2014

Findings and Discussions: The hopelessness levels of job seeking students who participated in the study differentiated according to their faculties and academy, has been observed. In addition, hopelessness levels are differentiated in terms of their department. It was seen that the total hopelessness scores were significantly low in the students who were in their 20 lived with their families, considered themselves to be good at their academic success, believed that the education received in the university was adequate for business life and stated that the period of seeking employment would take shorter than 6 months.

Conclusions and Recommendations: The hopelessness scores of senior university students with respect to finding a job were determined to show a significant difference in comparison to some of the variables. It was considered that the students should be encouraged by the factors affecting the level of hopelessness throughout the educational period and that improvement of employment opportunities after graduation is required.

Keywords: Student, Finding Job, Hopelessness